

KUTATÁSI JELENTÉS

Az MHSz. Debreceni Könyvübvár Klub barlangkutató csoportjának
1986. évben végzett tevékenységéről.

Az MHSz. Debreceni Könyvübvár Klub kutatási engedélye a Bükk hegység, Bánkut térsége, ezen belül a Borovnyák és a Lyukasgerinc között húzódó víznyelő sorra, ezek között a Diabáz barlangra terjed ki. Ezen objektumokon kívül az MHSz. Debreceni Könyvübvár Klub a Miskolci Vízművek, KEVITERV, VIZEP. és egyéb vállalatok részére megbízásos alapon végez karsztviz-, és ezen belül barlangkutató, főképpen karsztforrások feltárását és intenzifikálását. Ezekről a kutatásokról kutatási jelentésünkben nem számolunk be, mivel ezek eredményeinek felhasználása és publikálása csak a megbízó, illetve megrendelő jóváhagyásával történhet.

Kutatási jelentésünk tehát csak a fenti kutatási engedélyben szereplő objektumok kutatásáról számol be.

A kutatási terület víznyelőit a csurgói erdőszéltől kiindulva, Csipkéskut felé haladva 1-21.-ig sorszámoztuk.

Ezen belül az intenzív kutatásba bevont objektumokat elnevezéssel láttuk el, melyre a kutatási engedélyünk vonatkozik. A végzett kutatásokat ebben a sorrendben írjuk le.

1./ Egyes víznyelő: A megbontott és kiácsolt régi bontás mellett, attól kb. 5 m-re egy új aknát bontottunk, ahol a kitermelt anyagot a vájvégről egyenesen a felszínre lehet csörlőzni. A végpontot jelentő omlás átbontását megkezdtük és továbbfolytatását tervezzük. Ezzel feltehetően a Diabáz barlang Szépágának jelenlegi végpontja közelében egy újabb bejáratot nyithatunk. A jelenlegi ácsolat kiváltását megkezdtük, de az új ácsolat még nem készült el. Ennek az objektumnak a

kutatási engedélyét a Budai XI. Sportegyesület barlangkutató csoportjával közösen kaptuk meg, de fenti sportegyesület kutatói sem azelőtt, sem azóta a munkában nem vettek részt, az objektumban semmiféle kutatást nem végeztek.

2./ Diabáz barlang: A Diabáz barlangban tervezett hidrológiai kísérletünket, amelyet 1984. óta próbálunk engedélyeztetni, mind a mai napig még - érvényes engedély hiányában - elkezdni nem tudtuk. Az engedélyeztetés jelenleg a vízjogi engedély megszerzése stádiumában van, amelyet 1986. szeptember 30.-án az elbíráláshoz szükséges, pótlólag benyújtott program, műszaki terv, stb. benyújtása után még nem bíraltak el. Ezek eredetileg a hidrológiai kísérlettel kapcsolatban értékeljék.

A tervezett hidrológiai kísérlethez loc m mélyen elkészült a tolózárral ellátott duzzasztógát és a barlang

3./ A tolózárral ellátott duzzasztógát és a barlang légterés részén a pneumatikus vizmagasságmérő műszer mérőcsöve végig lett vezetve. A hidrológiai kísérletre kutatási tervünkben bővebben ki fogunk térni, mivel

4./ A kutatási munkánk gerincét ez a hidrológiai kísérlet képezné. A visszaduzzasztással kapcsolatosan az alábbi megfigyeléseket végeztük:

5./ A tolózár 1 cm-es állandó nyitása mellett a Vizesés aknában a vízszint ingadozás a 9 m-t is eléri, a csapadék, illetve beszivárgási viszonyok függvényében. A felduzzasztott vízben a hordalék kb. 4-5 cm vastagságu.

relhető.

Mindezekről pontos és rendszeres adatokat a hidrológiai kísérlet beindulása után fogunk tudni szolgáltatni.

A Diabáz barlang véglegesen kialakított bejárati aknája és lezárása jó minőségűnek bizonyult, alapja, valamint a 12 kutgyűrűből álló csőszakat stabil. A lezárás 5 mm-es acéllemez ajtaján szükségessé vált a denevérek számára hagyott nyílás megnagyobbítása, amely megtörtént.

A bejárati aknafej 60 cm-re való kiemelése a környezetből, valamint a nyelőben szétterített kavics szűrőréteg jótékony hatással volt a barlang, illetve a barlangi víz tisztaságára, mivel azóta szerves anyag behordódását nem tapasztaltuk.

Folytattuk a Hajóköteles aknánál feltárt részeken a további bontást és a törmelék szükség szerinti áthalmozását. A barlangon végig a megközelítési utvonalakon járatbiztosítást végeztünk, mozgó és veszélyes köveket távolítottunk el, valamint a Körte kúrtóban lévő megrongálódott létrát eltávolítottuk, helyébe hegyászó köteleket tettünk. A barlangban denevér számlálást, biológiai megfigyelést, valamint vízminőség vizsgálatot végeztünk. Ezek eredményét a hidrológiai kísérlettel közösen értékeljük.

3./ A Vizbe-verem aljáról /-20 m/ törmelék kitermelést folytattunk az eltűnő víz irányába. A bontás rendkívül lassan halad, az igen szűk természetes akna keresztmetszete miatt.

4./ A Hegyes bontását az ácsolat meglazulása miatt folytatni nem tudtuk, ez csak az ácsolat végleges megerősítése, vagy kiváltása után lesz lehetséges.

5./ Lyukasgerinci zomboly újra feltérésének technikai, műszaki feltételeit megteremtettük, a nagy mennyiségű behullott kőtörmelék kitermeléséhez csörlőt és csörlőállványt szerkesztettünk, amely a helyszínen össze-, illetve szétszerelhető.

6./ Kőbánya. Ebben az objektumban csak állagmegóvást célzó tevékenységet végeztünk, a törmelékfogó kőrakásokat és az ácsolatot megerősítettük.

7./ Csipkés-kuti víznyelő. A bontást tovább folytattuk és igen biztató előrehaladást értünk el. A nagy mennyiségű horda-

lékkal feltöltődött viznyelő baloldali részén kibontott járat egy szálkőben lévő függőleges aknával folytatódik, melynek kibontása kb. 5 m mélységig megtörtént. A kibontott járat össz hosszúsága 17 m. A járat alját laza tőrmelék és nagyobb kövek alkotják, melyet kötélpálya, kézi-csörlő és kéziszerszámok segítségével bontunk. A munkát megsemmisítette az OKTH. Északmagyarországi Felügyelőségének felügyelője is.

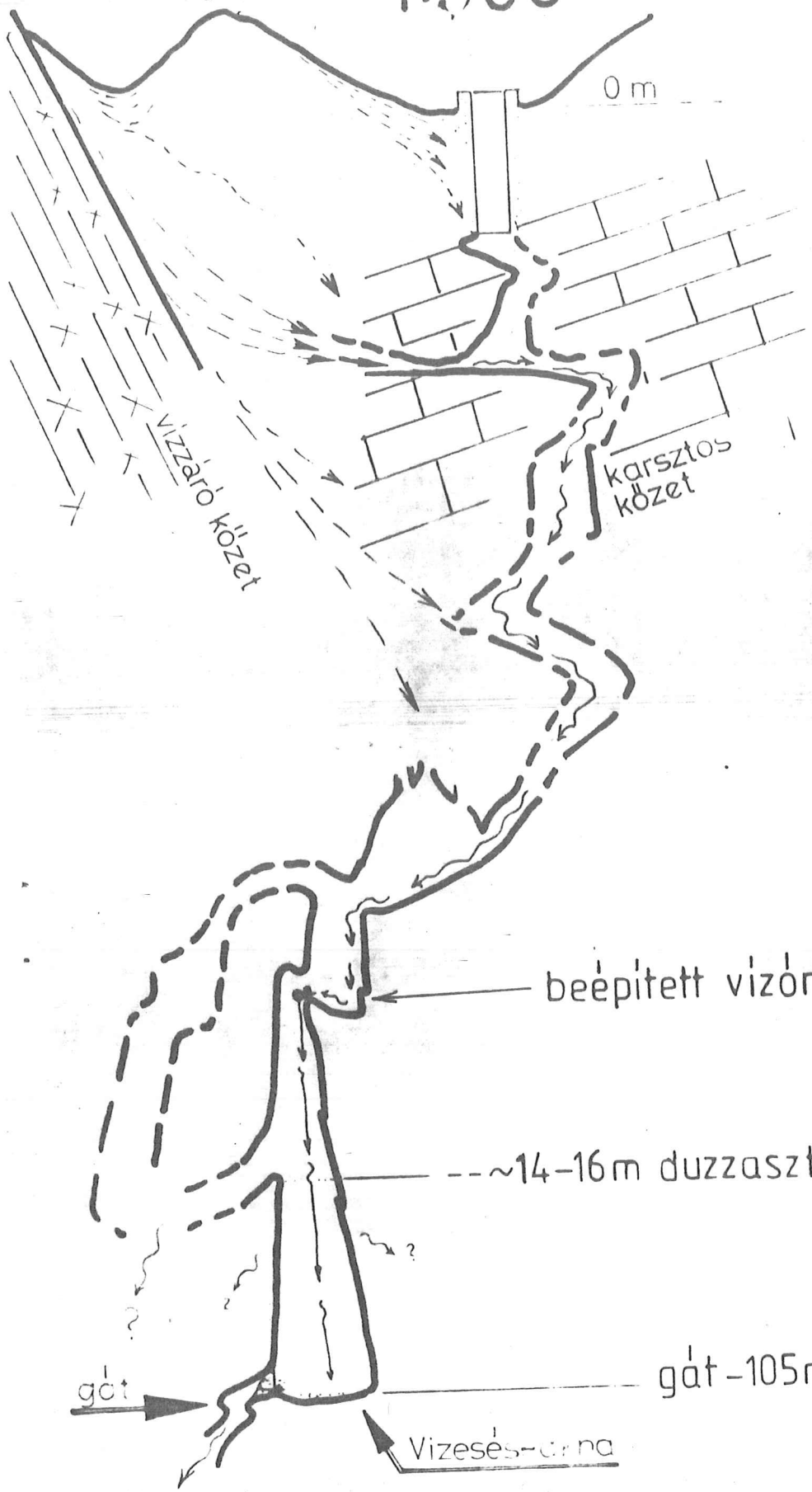
Az MHSz. Debreceni Könnyűbuvár Klub fenti kutatási területen a természetvédelem érdekében a viznyelőkbe dobált szennyező anyagokat, a Metró Vállalat által felhagyott munkaterületen az építési hulladékokat összegyűjtötte és gépkocsival Miskolcra leszállította a szeméthyűjtőbe.

D e b r e c e n , 1987. január 28.

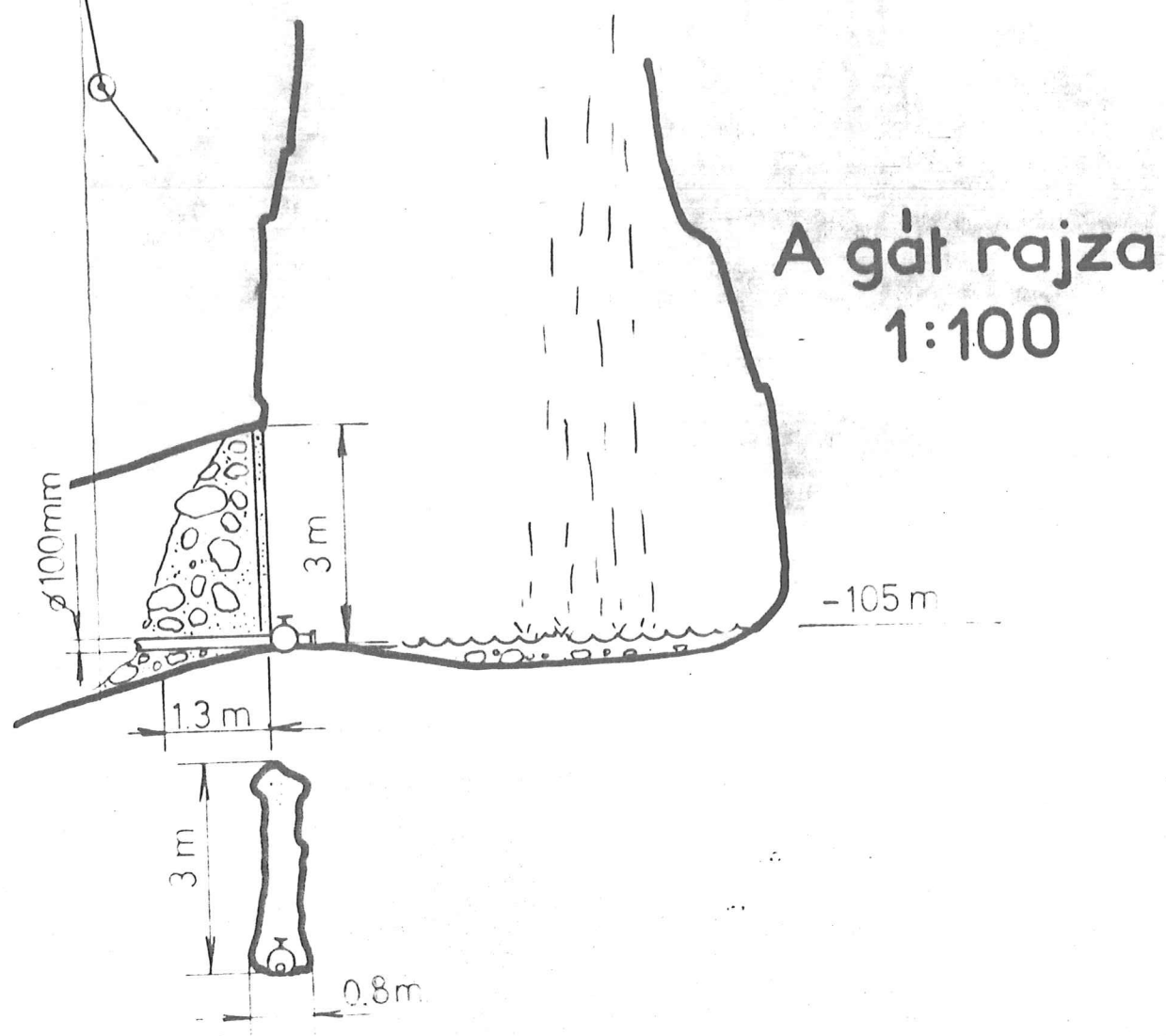
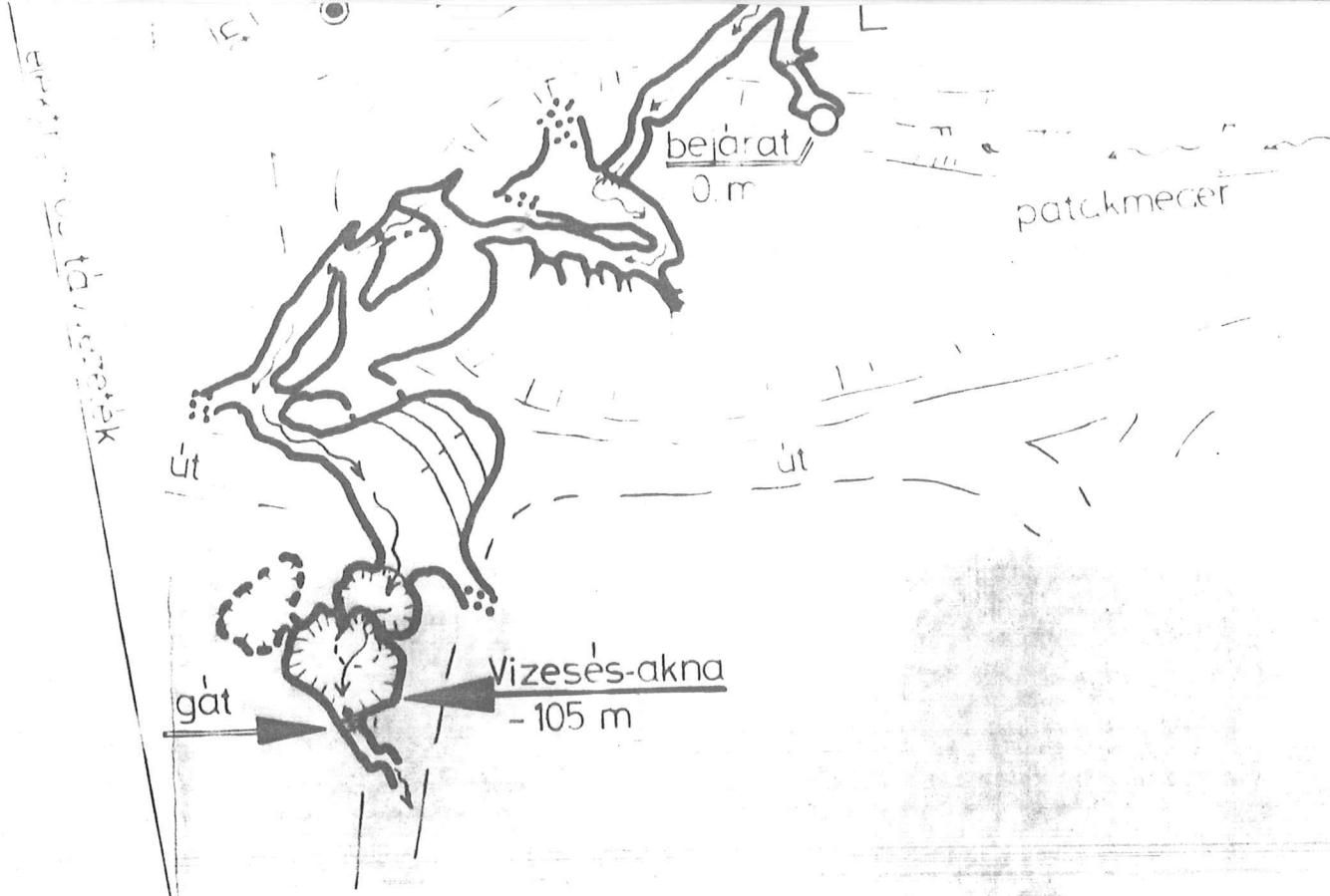
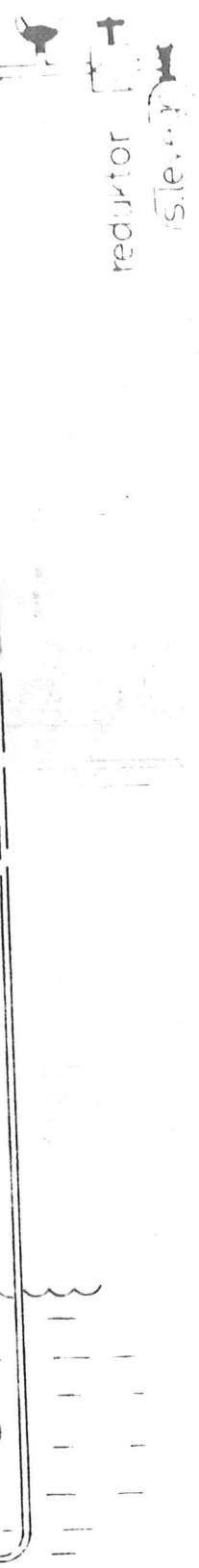

Czakó László
klubtitkár, kutatásvezető.

1:500

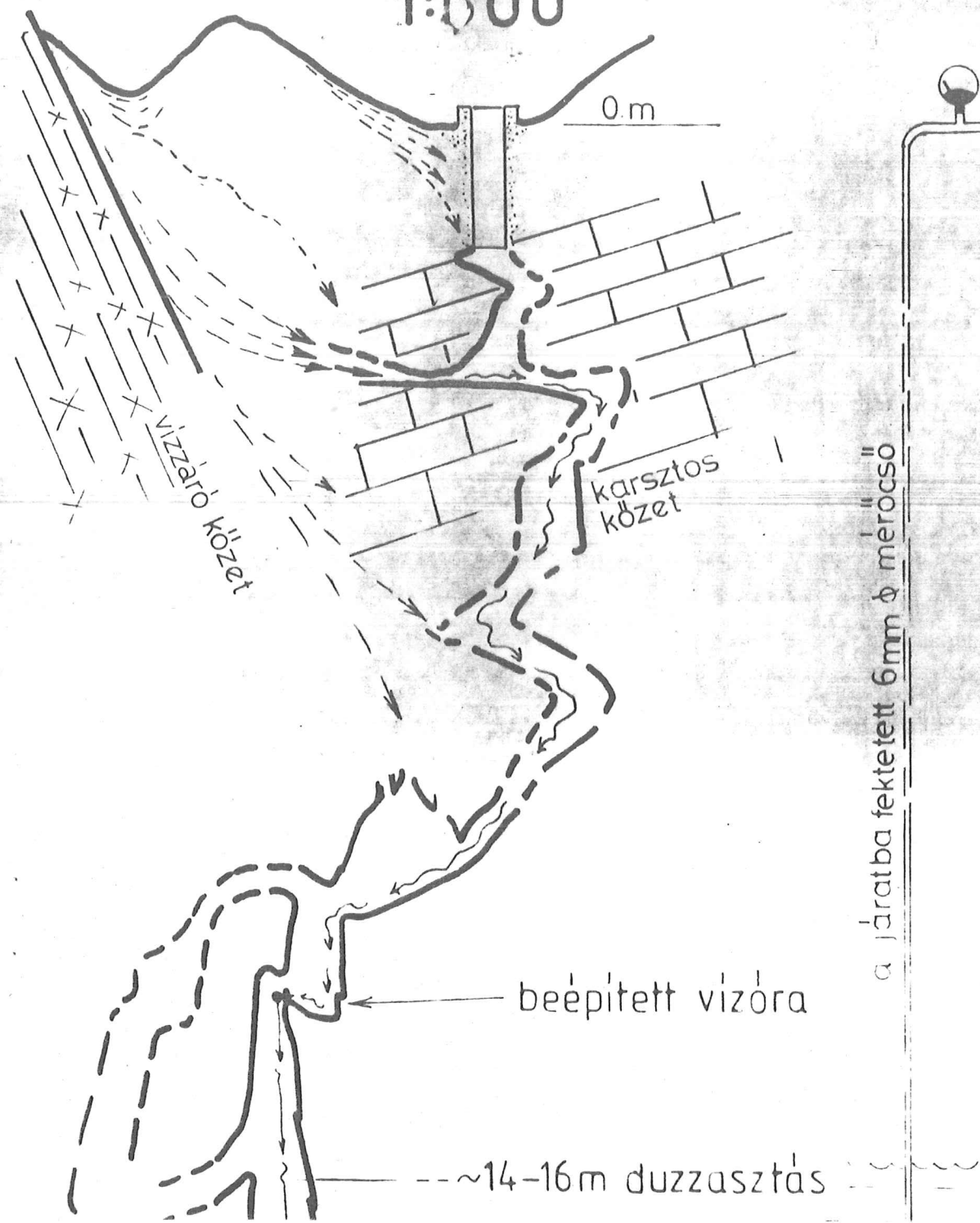

a járatba fektetett 6mm Ø mérőcső

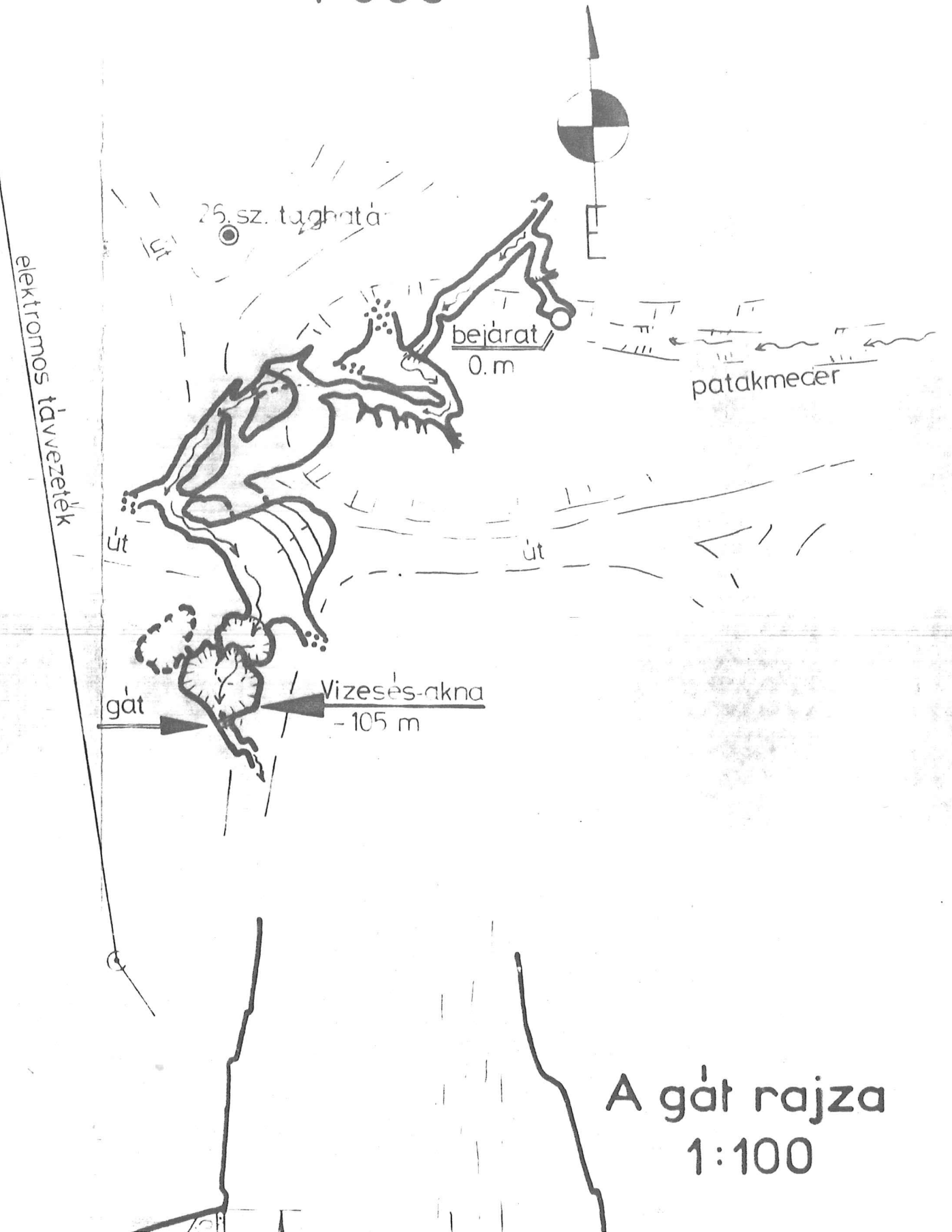

DIABÁZ, BARLANGI HIDROLÓGIAI KISÉRLET

Vázlatos metszet 1:500

A járatok felszíni vetülete 1:500

A gát rajza 1:100

